

Список використаних джерел

1. Ільєнок Т. В. // Наукова стаття // Юридична наука № 2/2013 «Боротьба з корупцією: міжнародний досвід».2013, С. 102-106.
2. Решетников Ф.М. Ответственность за должностные преступления в зарубежных странах / Ф.М. Решетников. М., 2007. С. 202-206.
3. Unraveling Corruption: Understanding of Corruption and their Willingness to Take Action. ICAC Research Report Number 1 (April, 2012). 214р. переклад Є. В. Вишневського.
4. Чемерис І.В. Зарубіжний ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ в СИСТЕМІ державного управління / І.В. Чемерис // Стратегічні пріоритети. 2009. № 4. С. 152-154.
5. Пундей Сар Дж. Боротьба з корупцією. Критичний огляд з аналізом міжнародного досвіду // Проблеми економічного зростання: питання доброчесності: матеріали українсько-американського семінару Львів. 2013. С. 145-148.

Кравець Вікторія Вікторівна,

ад'юнкт відділу докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

АНАЛІЗ КОРУПЦІЙНИХ ВИЯВІВ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ЛАТВІЇ

Питання корупції у сфері медичного обслуговування населення є актуальними і для Латвії. Про те, як у цій країні борються з цим явищем.

Дослідження, опубліковане в 2018 р. міжнародною дослідницькою компанією «Health Consumer Powerhouse», показало, що неофіційні платежі лікарям в латвійській системі з медичного обслуговування населення є реальністю, з якою пацієнти стикаються щодня. Латвія входить до числа країн, де жителі/пацієнти переконливо заявили, що неофіційні платежі лікарю пацієнтом є частим явищем.

Опитування, проведене латвійським Дослідницьким центром громадської думки, показало, що серед респондентів з Латвії віком 18-74 років, які зверталися за медичним обслуговуванням в поліклініку і/або лікарню протягом останніх 2 років, кожен третій (33 %) здійснював неофіційні платежі, використовував знайомство або подарунки для осіб, з якими контактував, у тому числі

21 % презентували невеликі подарунки (сувеніри, квіти, цукерки), 16 % використовували особисті зв'язки, 7 % - неофіційні платежі, 1 % - великі подарунки і 0,4 % - оплачували обід або розважальні заходи [1].

Серед обставин, які сприяють корупційним ризикам у сфері медичного обслуговування населення, доцільно виокремити наступні:

- **соціально-економічні:** диспропорція між низьким рівнем заробітних плат лікарів і реальними витратами на задоволення власних потреб;

- **політичні:** зміна політичних сил, які перебувають при владі, може призвести до непередбачених змін у пріоритетах розвитку системи охорони здоров'я, створюючи додаткове навантаження на співробітників. У політичному аспекті суспільство вказує на низький рівень фінансування охорони здоров'я як причину корупції, що істотно впливає на доступність медичних послуг;

- **функціональні:** корупційні ризики в медичних закладах пов'язані з функціональними обов'язками співробітників, які мають прямий контакт з **пацієнтами**, працюють з конфіденційною інформацією, вирішують проблеми, пов'язані зі здоров'ям і життям;

- **загальне ставлення суспільства до корупції.**

Необхідно також відзначити, що із 1 січня 2018 р. у Латвії запроваджується обов'язкове страхування здоров'я. У 2019 р. питання врегульовується на рівні уряду Латвії, який повинен розробити і затвердити відповідні правила. Повноцінно нова система має запрацювати з 2020 р. Для того щоб мати доступ до медичних послуг, латвійці мають щороку одноразово вносити платежі, так звані медичні податки. У 2019 р. платіж становить 1 % від річного розміру мінімальної зарплати, тобто 51,6 євро, в 2019 р. 3 % (154,8 євро), у 2020 р. 5 % (258 євро). За близько 20 категорій громадян медичний податок сплачує держава [1].

У Латвії, як і в Україні, передбачена кримінальна відповідальність за протиправну вимогу і прийняття благ та їх протиправне надання. При цьому особу, яка запропонувала благо, може бути звільнено від кримінальної відповідальності у 2 випадках:

- якщо у відношенні цієї особи мало місце вимагання блага;

- якщо вона добровільно повідомила про те, що сталося, і активно сприяла розкриттю і розслідуванню злочинного діяння [2].

Отже, з метою комплексного подолання корупції можливо лише у тому випадку, коли населення як Латвії так і України буде розуміти вплив відповідальності у разі вчинення корупційних діянь. Також громадянин мають погодитися з тим, що притягнення до відповідальності буде справедливим.

Список використаних джерел

1. Де починається корупція в медицині і як її побороти? URL: <https://www.apteka.ua/article/4435327print>.

2. Чотири кроки Міністерства охорони здоров'я України у подоланні корупції. URL: <https://moz.gov.ua>artide>news>4-kroki-moz>.